

Spørsmål 69 (2021) fra Kristin Surlien og Kjell Arne Hermansen (H): Spørsmål angående koronatiltak

Til:	Ordfører	Dato:	22.03.2021
Fra:	Kristin Surlien og Kjell Arne Hermansen (H)	Saksnr:	21/00070-69
		Deres ref:	

Høyres representanter stilte i formannskapsmøtet søndag 14/3 spørsmål om Drammen kommune har ventet for lenge med å vedta en lokal forskrift, og om foreslåtte tiltak er tilstrekkelig for å kunne gjenvinne opprettholde kontroll over smittesituasjonen.

I etterkant av dette møtet har regjeringen innført regionale retningslinjer for hele Viken. Men det er allikevel nå grunn til å spørre om tiltakene lokalt burde vært enda mer spisset, og om formannskapet burde se på om noe kunne vært gjort annerledes. Med dette ønsker vi ikke å ta til orde for å lempe på noen av punktene i den kommunale forskriften, men for å kunne se på mulige ekstra virkemidler, for enda mer effektivt å kunne stoppe smittespredningen vi ser i kommunen.

I likhet med kommuneoverlegen (ref. DT 19/3) er vi også bekymret for ettervirkningen av påskeferien, og lurert derfor på om strengere tiltak burde vært satt i verk allerede uken før påske. Høyre sa også i formannskapet at «vi politikere kan ikke være en forsinkende faktor i innføring av nødvendige tiltak», og ber derfor ordfører vurdere å kalle inn til et ekstraordinært møte for å diskutere situasjonen. Det er ekstremt viktig nå å utøve sterkt og tydelig politisk lederskap.

På tross av at den ikke-sporbare smitten er gått ned fra 15 til 11,8%, er dette fortsatt et høyt tall. I den forbindelse har vi følgende spørsmål:

- Er det satt av nok ressurser til smittesporing, eller ser man at dette kan bli en flaskehals ved vedvarende høyt smittetrykk, også med tanke på ferietid?

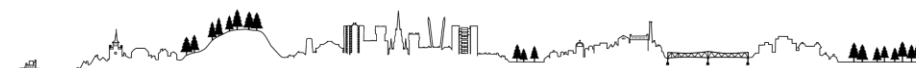
Det er per nå utstrakt smitte blant annet for aldersgruppen 13-19. Dette er en gruppe med stor mobilitet, og vi har i dag begrenset med tiltak for denne gruppen.

- Har det vært vurdert å stenge skoler for å stoppe smitten blant de unge?
- Er det vurdert innført strengere og flere tiltak for denne gruppen før påske?

Det er som kjent enkelte befolkningsgrupper og kommunedeler som er spesielt hardt rammet av høye smittetall.

- Hvilke tiltak er satt i verk for spesielt å nå ut til disse befolkningsgruppene og kommunedelene?

Styring og eierskap

På kommunens hjemmeside ligger tilgjengelig informasjon på mange språk.

- Hvordan kvalitetsikrer man at denne informasjonen når ut de innbyggerne som har behov for det?

Svar

Til spørsmålet om ressurser om smittesporing:

Drammen kommunes kapasitet til å drive det viktige smittesporingsarbeidet varierer etter behovet. Det er en grunnbemanning som har smittesporing som sin hovedoppgave under koronapandemien. I tillegg er det mange som bidrar og jobber ekstra ved behov. De som jobber ekstra ved behov, er medarbeidere som i utgangspunktet har andre stillinger i kommunen, men som har fått nødvendig opplæring i smittesporingsarbeid.

Under hele pandemien har det vært antatt at smitten kunne komme i bølger og at behovet for smittesporingskapasitet vil variere. Det vil alltid være press på organisasjonens ressurser når en pandemi skal håndteres. Det har derfor vært viktig til enhver tid å sikre tilstrekkelig kapasitet til å håndtere smittesporingsarbeidet når smittetrykket er stort, samtidig som det ikke er stor overkapasitet i perioder med lavere smittetrykk.

Tidlig i pandemien ble det rekruttert medarbeidere til midlertidige stillinger som smittesporere. Det er også rekruttert leger i midlertidige stillinger til vakt- og bakvaktsfunksjon.

Det kreves en spesifikk kompetanse for å jobbe som smittesporer. Både faglig og personlig egnethet er viktig for å gjøre denne jobben. Smittesporerne er i dialog med mennesker i en vanskelig situasjon via telefon og man skal være strukturert for å holde oversikten. Det er derfor ikke noen enkel oppgave å rekruttere inn vikarer for kort varighet ved bølgetopper, slik vi ser nå. Derfor har kommunen basert seg på fleksibilitet i kapasitet ved å ha helsepersonell med grunnleggende kunnskap om smittesporing tilgjengelig.

Slik situasjonen er nå, er det gjort ytterligere rekruttering til smittesporingsteamet. Nyrekruttering kombinert med den fleksibiliteten som er etablert i organisasjonen, har så langt sikret at ressursene har vært tilstrekkelige til å håndtere smittesporingsarbeidet. Det forventes at dette også vil være tilfellet fremover, selv om kraftige smittebølger med mange smittede og et høyt antall nærkontakter setter smittesporingskapasiteten på prøve.

22. mars fikk kommunen meldt opp mot 100 nye smittetilfeller. Da passeres grensen for hva som kan håndteres og følges opp etter optimal arbeidsmetode. I slike tilfeller er det utarbeidet rutiner som tas i bruk. En del av informasjonen til nærkontakter gis i slike spesielle tilfeller gjennom utsending av skriftlig informasjon. En kombinasjon av et høyt antall smittede og et svært høyt antall nærkontakter som skal i karantene, gjør det umulig å følge opp alle i en-til-en-samtaler på telefon.

I helsetjenestene i kommunen ivaretas oppfølgingen av ansatte i karantene av nærmeste leder. Pr. i dag utgjør dette heldigvis svært få, men i forrige smittebølge var det mange ansatte i helsesektoren som ble satt karantene.

Så er det spørsmålet om stenging av skoler.

Ja, skolestenginger er vurdert og også allerede iverksatt for de tre skolene som er mest berørt av smitte. Det er imidlertid sterke føringer og juridiske begrensninger i muligheten til bruk av hjemmeskole. Covid-19-forskriften åpner for at en enkelt skole kan stenges for å stanse pågående smittespredning. Denne muligheten kan altså brukes når det er utbrudd på skolen, men ikke når det er enkelte spredte tilfeller.

Både Galterud ungdomsskole og Drammen videregående skole har hatt hjemmeskole i uke 11 og 12, mens Fjell skole har hjemmeskole for 5.-7. trinn i uke 12. 1.-4. trinn skal så langt som mulig ha et fulltidstilbud på skolen. Det er imidlertid besluttet at 1.-4. trinn ved Fjell skole skal ha hjemmeskole i perioden 24.-26. mars. Begrunnelsen for å innføre hjemmeskole for disse trinnene er at mange elever er i karantene, og en god del elever som ikke er i karantene, holdes hjemme av frykt for smitte.

Spørsmålet om generell skolestenging for 5.-10. trinn og videregående skoler ble tatt opp på nytt fra Drammen kommunes side med Folkehelseinstituttets nasjonale smittesporingsteam 22. mars. Selv om skolestenging er gjennomført i noen kommuner og er blitt godkjent av Helsedirektoratet, er man fra smittevern faglig hold ikke overbevist om at dette er et godt tiltak. Det kan være egnet en kort periode for å få oversikt over en situasjon, men rødt tiltaksnivå vurderes som bedre og mer hensiktsmessig. Ved å ta bort kontrollerte møteplasser vil man ikke redusere sannsynligheten for ukontrollerte møteplasser. Når det ikke er stor grad av faglig overbevisning for at tiltaket faktisk bedrer smittevernet for den aktuelle gruppen, er det vanskelig å argumentere for at et så inngripende tiltak er forholdsmessig.

Folkehelseinstituttet har informert om at det kommer endringer i smittevernveilederen for skolene denne uka. Den nye smittevernveilederen vil innebære noen betydelige innstramminger i praktiseringen av rødt smittevernnivå, tilpasset endringene som er sett med de nye virusvariantene. Ett av målene i den nye veilederen vil være å halvere antall kontakter i løpet av en skoledag, men det konkrete innholdet er ikke kjent ennå. Når veilederen kommer, er det viktig å få tiltakene implementert i skolene så fort som mulig.

Det er også spurt om vurderes flere og strengere tiltak for skolene før påske.

Behovet for ytterligere tiltak vurderes fortløpende. Foreløpig er det ikke så mange flere tiltak som kan settes inn når det gjelder begrensninger for denne gruppa. Folkehelseinstituttets anbefaling i møtet 22. mars var å se på muligheten for at det finnes noe aktivitetstilbud, slik at det ikke kun er uorganiserte aktiviteter som er mulig. Med den forskriften som nå gjelder for Viken fylke, er ikke dette mulig.

Det er ikke stilt spørsmål om det, men det har tidligere vært omtalt i blant annet media og har betydning for transport til og fra skolene.

Det har vært dialog med Brakar om kapasiteten på skolebusser og rutebusser som benyttes av skoleelever. Brakar har vært fleksible med løsninger og ekstra busser ved behov. Det er i hovedsak rutebussene som har gitt utfordringer. Utfordringer som har vært i Svelvik knyttet til rutebusser som benyttes av skoleelevene, anses nå løst. Også Marienlyst skole har hatt utfordringer som er løst. Det som gjenstår er Veiavangen og rutebuss fra Steinberg. I perioder med noe hjemmeskole er utfordringene mindre, og rektorene har dialog med Brakar for å finne gode løsninger videre.

Så til spørsmålet om tiltak rettet spesielt mot befolkningsgrupper som er hardt rammet av høye smittetall.

Det er en kjent sak at mange innbyggere som rammes av koronasmitte, har svakere norskkunnskaper, de forholder seg i liten grad til offentlige kommunikasjonskanaler eller tradisjonelle medier, og mange har liten tillit til informasjon som kommer fra offentlige myndigheter. Dette er en stor utfordring når det er viktig å nå ut med informasjon og kunnskap til alle deler av befolkningen.

Kommunen har gjennom de ulike fasene av pandemien jobbet med ulike tiltak for å nå disse befolkningsgruppene via andre kanaler enn de tradisjonelle kommunikasjonskanalene. Det er et etablert samarbeid med frivillige lag og foreninger, som blant andre Buskerud innvandrerråd, sanitetskvinnenes helseambassadører og ulike tros- og livssynssamfunn. Frivillige lag og foreninger og medarbeidere fra Drammen kommune driver oppsøkende virksomhet i områder som er rammet av økt smittespredning. Hensikten med den oppsøkende virksomheten er både å informere om gjeldende regler og anbefalinger og veilede i riktig forståelse og etterlevelse av smitteverntiltakene. Denne oppsøkende virksomheten anses som mest effektiv og hensiktsmessig.

Et annet viktig tiltak er de frivillige lagene og foreningenes og helseambassadørenes sosiale medier. At de kommuniserer direkte med sine kontakter i sine respektive nettverk er en viktig kanal. Kommunen har bistått og bistår videre etter behov med sine ressurser til å produsere innhold som kan spres i de ulike kanalene. Drammen kommune bruker også sine digitale kanaler til å spre informasjon, men disse kanalene blir kun supplement for å treffe disse befolkningsgruppene.

Det henges også opp informasjon i form av plakater i alle blokkene på Fjell og andre steder folk ferdes i nærområdet.

Drammen kommune har også etablert en mobil teststasjon som er til stede på ulike steder i kommunen på alle hverdager. Fire halve dager i uka er denne til stede på Fjell, og det er mulig å teste seg for koronasmitte uten å ha bestilt time på forhånd.

Det siste spørsmålet dreier seg om informasjon på ulike språk på kommunens nettside.

Kommunen har informasjon flere språk, og dette er primært lenker videre til nasjonale helsemyndigheters informasjon. En kommunal nettside vil aldri bli den primære informasjonskanalen for befolkningsgrupper med svake norskkunnskaper. Så denne informasjonen må primært spres via andre kanaler enn at ikke-norskspråklige oppsøker nettsiden. Informasjonen spres først og fremst via frivillige lag og foreninger som nevnt i forrige svar eller via sosiale medier. Drammen kommune jobber nå med å målrette enda mer informasjon i sosiale medier. Dette gjøres ved at innbyggere får informasjon basert på de språkinnstillingene de bruker, noe som eksempelvis betyr at det kun er somalitalende som får informasjon som publiseres på somali og tyrkisktalende som får informasjon som publiseres på tyrkisk.